

दैनिक लोकवार्ता

संस्थापक : कै. पां. ग. रंजणीकर

‘मुख्यमंत्री तीर्थदर्शन यात्रे’ला ब्रेक, राज्य सरकारचा निर्णय; २५ मे ची विशेष रेल्वेगाडी रद्द

नागपूर दि. २३ (प्रतिनिधी) - राज्यात विधानपरिषदेची आदर्श आचारसंहिता लागू झाल्यामुळे ज्येष्ठ नागरिकांसाठीची ‘मुख्यमंत्री तीर्थदर्शन योजना’ सद्यस्थितीत स्थगित करण्यात आली असून, येत्या २५ मे रोजी बिहारसाठी सुटगारी विशेष रेल्वेगाडी रद्द करण्यात आली आहे. राज्यातील ६० वर्षांवरील ज्येष्ठ नागरिकांना देशातील प्रमुख तीर्थक्षेत्रांची मोफत सफर घडवून आणण्यासाठी राज्य शासनाने ‘मुख्यमंत्री तीर्थदर्शन योजना’ सुरू केली आहे. या योजनेअंतर्गत नागपूरहून २५ मे रोजी बिहारमधील महत्त्वाच्या ऐतिहासिक आणि धार्मिक स्थळांसाठी एक विशेष रेल्वेगाडी रवाना होणार होती. मात्र, १८ मे पासून राज्यात विधानपरिषद निवडणुकीची आदर्श आचारसंहिता लागू झाली आहे. निवडणूक काळात मतदारांवर प्रभाव पाडणाऱ्या सरकारी योजनांवर किंवा नव्या उपक्रमांवर निर्बंध येत असल्याने, प्रशासनाला या यंत्रणेला तूर्तस ‘ब्रेक’ लावण्यात आला आहे. या पहिल्या टप्प्यातील विशेष तीर्थदर्शन यात्रेदरम्यान ज्येष्ठ नागरिकांना बिहार राज्यातील जागतिक वारसा स्थळांची सफर घडवली जाणार होती. यात प्रामुख्याने भगवान गौतम बुद्ध यांची ज्ञानभूमी आणि साधना भूमी असलेले गया येथील ‘महाबोधी मंदिर’, ऐतिहासिक ‘राजगीर’ आणि प्राचीन शिक्षणाचे केंद्र असलेले ‘नालंदा’ या अत्यंत पवित्र आणि प्रेक्षणीय स्थळांचा समावेश होता. या यात्रेसाठी नागपूर व परिसरातील अनेक वृद्ध भाविकांनी मोठ्या उत्साहात नावनोंदणी केली होती. मात्र, ऐन प्रवासाच्या तोंडावर ही स्थगिती आल्याने ज्येष्ठ नागरिकांचा हिरमोड झाला आहे.

(वर्ष ६५ वे अंक १३६)

पोस्टाचा परवाना नं./अ/आर/ए.जी.डी-०७/२०२५

छत्रपती संभाजीनगर (औरंगाबाद), रविवार, दि. २४ मे २०२६

(पाने ४) (किंमत २ रुपये)

इंधन दरवाढ आणि दासळत्या अर्थव्यवस्थेवरून काँग्रेस आक्रमक; मोदी सरकारवर टीकास्त्र

नवी दिल्ली दि. २३ (वृत्तसंस्था) - केंद्र सरकारने शनिवारी पुन्हा एकदा (तिसऱ्यांदा) पेट्रोल-डिझेलच्या दरात वाढ केल्याने काँग्रेसने मोदी सरकारवर जोरदार टीका केली. भारतातील सामान्य ग्राहकांचे महागाईपासून संरक्षण करण्यात केंद्र सरकार अपयशी ठरत असल्याचा आरोप काँग्रेसने केला आहे. तसेच ऊर्जा धोरण आणि परराष्ट्र संबंध ज्या पद्धतीने केंद्र सरकार हाताळत आहे, त्यावरही काँग्रेसने प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले आहे. काँग्रेसचे ज्येष्ठ नेते राजीव गौडा आणि प्रवक्त्या डॉली शर्मा यांनी आज दिल्ली येथे पत्रकार परिषद घेतली. इंधन दरवाढ करून महागाईला चालना देण्याऐवजी केंद्र नागरिकांना वाढत्या किमतींपासून वाचवणे हे सरकारचे नैतिक आणि आर्थिक कर्तव्य आहे. केंद्र सरकार आर्थिक आणि राजनैतिक अशा दोन्ही पातळ्यांवर अपयशी ठरले आहे, असे राजीव गौडा म्हणाले.

राजीव गौडा यांनी यावेळी मोदी सरकारला चार प्रश्न विचारले आहेत. १) २०१४ पासून कच्च्या तेलाचे दर कमी असताना मोदी सरकारने त्याचा फायदा भारतीय ग्राहकांना का होऊ दिला नाही? २) आपण कच्च्या तेलाच्या पुरवठ्यात विविधता का आणली नाही.

३) मोदी सरकार भारताच्या जनतेची फसवणूक का करत आहे? ४) वाढती महागाई, दरवाढ आणि मंदावलेली अर्थव्यवस्था हाताळण्यासाठी सरकार काय करत आहे?

२०१४ पासून कच्च्या तेलाच्या किमतीत घसरण झाली होती. तेव्हा त्याचा फायदा तुम्ही भारतीय ग्राहकांना का दिला नाही? असा प्रश्न गौडा यांनी सरकारला विचारला. सार्वजनिक आणि खासगी क्षेत्रातील तेल कंपन्यांना प्रचंड नफा कमावण्याची परवानगी देण्यात आली. तर दुसरीकडे सामान्य ग्राहकांना मात्र इंधनाचे वाढीचे दर मोजावे लागत आहेत, असा आरोप गौडा यांनी केला.

भारताला लागणाऱ्या इंधनापैकी जवळपास ८० टक्के कच्चे तेल आयात करावे लागते. जागतिक बाजारात कच्च्या तेलाच्या किमतीत चढउतार आल्यानंतर आपल्याला भागावे लागतात. त्यात केंद्र आणि राज्य सरकारांनी लादलेला कर आणि चलनातील चढ-उतार यामुळे किरकोळ इंधनाच्या किमतींवर अनेकदा परिणाम होतो. आंतरराष्ट्रीय स्तरावर कच्च्या तेलाच्या किमती कमी असतानाही भाजपाप्रणीत सरकारने पेट्रोल-डिझेलवरील उत्पादन शुल्क वाढवले, असा आरोप विरोधी पक्षांनी केला.

गौडा यांनी केंद्र सरकारच्या ऊर्जा धोरणावर टीका केली. आंतरराष्ट्रीय तेल पुरवठादारांशी व्यवहार करताना भारताने आपल्या सार्वभौमत्वाशी तडजोड केल्याचा आरोप त्यांनी केला. सरकार अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांच्या पसंतीनुसार तेल आयात करण्याचा निर्णय घेत असल्याचा आरोपही त्यांनी केला.

ट्रम्प यांच्या दुसऱ्या कार्यकाळात अमेरिकेने लादलेल्या निर्बंधांनंतर भारताने इराणकडून होणारी कच्च्या तेलाचा आयात लक्षणीयरीत्या कमी केल्याचा उल्लेख केला. तसेच रशियाकडून ज्या पद्धतीने आयात केली जाते, त्या धोरणावरही टीका केली. भारत आपल्या ऊर्जाविषयक हितांचा स्वतंत्रपणे विचार करण्याऐवजी परवानगी मागत आहे, असाही आरोप गौडा यांनी केला.

राजीव गौडा यांनी तिसऱ्या प्रश्नात मोदी सरकारने अर्थव्यवस्थेची स्थिती आणि महागाईबाबत जनतेची दिशाभूल केल्याचा आरोप केला. “सर्व काही चांगले चालले आहे, असे सांगून तुम्ही भारतातील जनतेची सातत्याने फसवणूक केली. त्यांनी मतदान करताच तुम्ही त्यांच्या पाठीत खंजीर खुपसत आहात”, असा आरोप गौडा यांनी केला.

वाढती महागाई आणि दासळलेली अर्थव्यवस्था ठीक करण्यासाठी आताच्या

आता पावले उचला, असे आवाहनही गौडा यांनी चौथ्या प्रश्नाच्या माध्यमातून केले आहे. “वाढत्या इंधन दरामुळे महागाईच्या परिणामापासून नागरिकांना दिलासा देण्यासाठी सरकारने दोसऱ्या उपाययोजना राबवायला हव्यात. चलनवाढ, महागाई आणि अर्थव्यवस्थेची मंदावलेली गती रोखण्यासाठी सरकार काय करत आहे?”, असा प्रश्न त्यांनी उपस्थित केला.

हा सगळा दोष पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचा आहे. त्यांनीच यात काहीतरी करणे गरजेचे असून ही समस्या आताच्या आता सोडवावी लागेल, असेही ते म्हणाले.

प्रवक्त्या डॉली शर्मा यांनी देशात उसळलेल्या महागाईची यादीच दिली. दूध, धान्याचे पीठ, तांदूळ, तूरडाळ,

भाज्या आणि खाद्य तेल यांच्यात किती टक्के दर वाढ झाली आहे, याची माहिती त्यांनी दिली. देशात भीषण महागाईने टोक गाढलेले असताना सरकार फक्त पीआर करण्यात व्यस्त आहे, असाही आरोप त्यांनी केला.

मोदी सरकार आणि त्यांचे नेते केवळ दुसऱ्या देशांचे उदाररण देऊन बाता मारतात. पण भारतात महागाई कमी का होत नाही, याबद्दल ते काहीही बोलत नाहीत. सामान्य माणसाला रोजचे जगणे अवघड झाले आहे. देशात सार्वजनिक वाहतूक व्यवस्था कोलमडली आहे. टॅक्सी, ऑटो चालक संपावर गेले आहेत. लोकांना कर्ज काढून घर चालवावे लागत आहे, त्यामुळे त्यांचे भविष्य अंधारमय झाले आहे, अशी परिस्थिती डॉली शर्मा यांनी मांडली.

डोनाल्ड ट्रम्प यांच्या मुलीच्या हत्येचा कट उघड; इराणचा दहशतवादी ताब्यात

वॉशिंग्टन दि. २३ (वृत्तसंस्था) - अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांची कन्या इव्हान्का ट्रम्प यांना इराणच्या ‘इस्लामिक रिव्होल्युशनरी गार्ड्स कॉर्पोरेशन’ मधील एका प्रशिक्षित दहशतवाद्याने लक्ष्य केल्याची माहिती समोर आली आहे. त्याला १५ मे रोजी अटक करण्यात आली असून अमेरिकेकडे सुपूर्द करण्यात आले आहे.

‘न्यू यॉर्क पोस्ट’च्या वृत्तानुसार, मोहम्मद बकीर साद दाऊद अल-सादी या दहशतवाद्याने इव्हान्का यांना मारण्याची शपथ घेतली होती आणि त्याच्याकडे त्यांच्या

निवासस्थानाचा नकाशाही (ब्यूट्रिट) होता. इराकी नागरिक असलेल्या अल-सादीने, सहा वर्षांपूर्वी बगदादमध्ये अमेरिकेच्या हल्ल्यात मारले गेलेले त्याचे मार्गदर्शक आणि इराणी लष्करप्रमुख कासिम सुलेमानी यांच्या मृत्यूचा बदला घेण्यासाठी ट्रम्प यांच्या कन्येला लक्ष्य करण्याचा कट रचला होता.

वॉशिंग्टनमधील इराकी दूतावासातील माजी उप-लष्करी अधिकारी एन्तीफाथ कानबार यांनी या वृत्तसंस्थेला सांगितले, “कासिम सुलेमानी मारले गेल्यानंतर, अल-सादी लोकांना सांगत फिरायला की, ‘ज्याप्रमाणे ट्रम्प यांनी आपले घर उद्ध्वस्त

केले, त्याचप्रमाणे ट्रम्प यांचे घर उद्ध्वस्त करण्यासाठी आपल्याला इव्हान्काचा गेम करावा लागेल.’ आता अटकत असलेल्या या दहशतवाद्याने इव्हान्का यांच्या फ्लोरिडातील घराचा नकाशा दाखवणारा एक फोटो पोस्ट केला होता. या फोटोसोबत त्याने एक संदेशही लिहिला होता, “मी अमेरिकन लोकांना सांगतो, हे चित्र पहा आणि जाणून घ्या की तुमचे राजवाडे किंवा गुप्तचर यंत्रणा तुमचे रक्षण करणार नाहीत. आम्ही सध्या पाळत ठेवणे आणि विश्लेषणाच्या टप्प्यात आहोत. मी तुम्हाला सांगितले होते, वेळ आली की आम्ही बदला घेऊ.”

पेट्रोल-डिझेलच्या मागणीत ३०% वाढ; काहीतरी गडबड असण्याची शक्यता; देवेंद्र फडणवीसांनी व्यक्त केली शंका

शिर्डी दि. २३ (प्रतिनिधी) - राज्यात वाढत्या इंधन टंचाईच्या पार्श्वभूमीवर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी जिल्हाधिकारी आणि विभागीय आयुक्तांना तातडीच्या सूचना दिल्या आहेत. शेतकऱ्यांना आवश्यक तेवढे डिझेल वेळेत उपलब्ध करून द्यावे आणि त्यांच्या कामात कोणताही अडथळा येऊ देऊ नये, असे स्पष्ट निर्देश त्यांनी प्रशासनाला दिले. ग्रामीण भागात पेट्रोल आणि डिझेल मिळत नसल्याबाबत माध्यमांनी प्रश्न उपस्थित केल्यानंतर मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी यासंदर्भात सरकार गंभीर असल्याचे सांगितले. शेतकऱ्यांच्या नावाखाली कुणी इंधनाची साठेबाजी करत असेल, तर त्यावर कडक लक्ष ठेवण्याचा

काँग्रेस जनता पार्टीच्या एक्स, इन्स्टाग्रामनंतर आता वेबसाईटही बंद

नवी दिल्ली दि. २३ (वृत्तसंस्था) - गेल्या सात ते आठ दिवसांमध्ये संपूर्ण सोशल मिडिया आणि राजकीय वर्तुळात खळबळ उडवून देणाऱ्या अभिजीत दिपके यांच्या काँग्रेस जनता पार्टीवर आणखी एक मोठी कारवाई करण्यात आले आहे. काँग्रेस जनता पार्टीचे अधिकृत संकेतस्थळ बंद केले आहे. या संकेतस्थळावर येऊन काँग्रेस जनता पार्टीमध्ये सहभागी होण्यासाठी नोंदणी करता येत होती. मात्र, गेल्या दोन ते तीन दिवसांमध्ये आधी काँग्रेस जनता पार्टीचे एक्स अकाउंट आणि नंतर इन्स्टा अकाउंट बंद करण्यात आले होते. एक्स आणि इन्स्टाग्राम अकाउंटवर काँग्रेस जनता पार्टीला तुफान प्रतिसाद मिळाला होता. अवघ्या काही दिवसांमध्ये या दोन्ही समाज माध्यमांवर

काँग्रेस जनता पार्टीचे लाखो सदस्य झाले होते. मात्र, काँग्रेस जनता पार्टीचे एक्स अकाउंट, इन्स्टा आणि आता वेबसाईट बंद झाल्याने त्यांना संबंधित यंत्रणांनी मोठा झटका दिला आहे. यावर काँग्रेस जनता पार्टीचे प्रमुख अभिजीत दिपके काही प्रतिक्रिया देणार किंवा पाऊल उचलणार का, हे पाहणे महत्त्वाचे ठरेल.

काँग्रेस जनता पार्टीचे इन्स्टा आणि ट्विटर अकाउंट बंद झाल्यानंतर त्यांच्या समर्थकांनी निदर्शने करण्याचा इशारा दिला होता. मात्र, अभिजीत दिपके यांनी आपल्या समर्थकांना ही चूक टाळण्याचा सल्ला दिला होता. तसेच तशी कोणतीही निदर्शने झाल्यास त्यांच्याशी आपला संबंध नसल्याचे स्पष्ट केले होते. समर्थकांनी घाईघाईने कोणताही

चुकीचा निर्णय घेऊ नये. ज्यामुळे आपल्या चळवळीवर परिणाम होईल. सरकारला आपण एक चूक करावी, हेच हवं आहे. त्यामुळे आपण तसे करू नये. ही मोठी लढाई आहे आणि आपल्याला काळजी घ्यावी लागणार आहे, असे अभिजीत दिपके यांनी म्हटले होते.

अभिजीत दिपके आणि त्यांच्या काँग्रेस जनता पक्षाबाबत लोकांमध्ये फार जास्त उत्सुकता आहे त्याचे वेगळे प्रतिसाद घराजवळ उमटू नये म्हणून पोलीस संरक्षण घेऊन दक्षता घेतली जात असल्याची माहिती पोलीस उपायुक्त पंकज अंतुलकर यांनी दिली. पुढील काही दिवस त्यांच्या घराला सुरक्षा कायम राहिल, असे पोलीस आयुक्तांकडून सांगण्यात आले.

गुंजेवाहीतील हल्लेखोर वाधिणीसह तीन बछड्यांना जेरबंद करण्याची तयारी; वन विभागाची मोहीम सुरू

चंद्रपूर दि. २३ (प्रतिनिधी) - सिंदेवाही तालुक्यातील गुंजेवाही जंगल परिसरात चार महिलांचा बळी घेणाऱ्या वाधिणीसह तिच्या तीन बछड्यांना जेरबंद करण्यासाठी वन विभागाने हालचाली घेणाने सुरू केल्या आहेत. घटनास्थळी लावण्यात आलेल्या लाईव्ह आणि स्टील कॅमेऱ्यांमध्ये वाधिणीचे कुटूंब कैद झाले असून, त्यांना बेथुडीकरणाचे इंजेक्शन देऊन पकडण्याचा प्रस्ताव वन विभागाने तयार केला आहे.

गुंजेवाही जंगल परिसरात तेंपूना संकलनासाठी गेलेल्या कवडूबाई दादाजी मोहल्ले (४५), अनुबाई दादाजी मोहल्ले (४६), संगीता संतोष चौधरी (३६) आणि सुनीता कौशिक मोहल्ले (३३) या

चार महिलांचा वाधिणीच्या हल्ल्यात मृत्यू झाला होता. या घटनेनंतर संपूर्ण परिसरात भीती आणि दहशतीचे वातावरण निर्माण झाले आहे. घटनेनंतर वन विभागाने तातडीने परिसरात शोधमोहीम सुरू केली. सिंदेवाही वनपरिक्षेत्र अधिकारी अंजली सायंकर यांनी सांगितले की, ज्या परिसरात घटना घडली त्या भागात वाधिणीसह तिच्या तीन बछड्यांचा सातत्याने वावर आढळून आला आहे. या पार्श्वभूमीवर वाधिणीला तिच्या बछड्यांसह जेरबंद करण्यासाठीचा प्रस्ताव तयार करण्यात आला असून तो नागपूर येथील प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) कार्यालयाकडे मंजुरीसाठी पाठविण्यात येणार आहे.

उष्णतेची लाट कायम राहिली तर शाळा १५ जून नव्हे २६ जूनपासून सुरू होणार

शालेय शिक्षण राज्यमंत्री पंकज भोयर यांचे संकेत

मुंबई दि. २३ (प्रतिनिधी) - हवामान विभागाने वर्तविलेल्या अंदाजानुसार सध्या संपूर्ण विदर्भात सूर्य अक्षरशः आग ओकत आहे. उन्हाचा पारा सातत्याने वाढू लागल्याने विदर्भातील जनजीवन विस्कळीत झाले आहे. या वाढत्या तापमानाचा आणि उष्णतेच्या लाटेचा थेट फटका शालेय विद्यार्थ्यांना बसू नये, म्हणून राज्य सरकारकडून एक मोठा निर्णय घेतला जाण्याची शक्यता आहे. १० जूननंतरही विदर्भातील उष्णतेची लाट अशीच कायम राहिली, तर नेहमीप्रमाणे १५ जून रोजी सुरू होणाऱ्या शाळा यंदा

थेट २६ जून रोजी सुरू करण्याबाबत सरकार विचार करत असल्याची माहिती गुहाराज्यमंत्री पंकज भोयर यांनी दिली आहे. या संदर्भात शालेय शिक्षण विभाग लवकरच एक महत्त्वाची बैठक घेऊन परिस्थितीचा सविस्तर आढावा घेणार असल्याचे देखील त्यांनी सांगितले.

विदर्भातील चंद्रपूर जिल्हातील ब्रह्मपुरी हे सध्या देशातील सर्वोच्च उष्ण शहर ठरले आहे. ब्रह्मपुरीत नुकतीच ४७.२ अंश सेल्सिअस एवढ्या विक्रमी तापमानाची नोंद झाली आहे. हवामान विभागाने पुढील

दोन दिवस विदर्भात उष्णतेचा तडाखा असाच कायम राहण्याचा अंदाज वर्तवला असून, अकोला, अमरावती आणि वर्धा या जिल्हांसाठी रेड अलर्ट जारी केला आहे. तर नागपूर आणि यवतमाळ जिल्हांसाठी ऑरेंज अलर्ट देण्यात आला आहे. संभाय उन्हाचा तडाखा लक्षात घेता नागरिकांनी दुपारच्या वेळेस कामाशिवाय बाहेर पडणे टाळावे, असे आवाहन प्रशासनाकडून करण्यात आले आहे.

या गंभीर परिस्थितीवर बोलताना मंत्री पंकज भोयर म्हणाले की, “दिवसेंदिवस

पुढील ३ ते ४ दिवस मान्सूनच्या प्रवासासाठी वातावरण अनुकूल, भारतीय हवामान विभागाचा अंदाज

नवी दिल्ली दि. २३ (वृत्तसंस्था) - भीषण उकाड्याने आणि वाढत्या तापमानाने हेराण झालेल्या नागरिकांसाठी अत्यंत दिलासादायक आणि आनंदाची बातमी समोर आली आहे. भारतीय हवामान विभागाने दिलेल्या ताज्या माहितीनुसार, आज २३ मे रोजी नैऋत्य मान्सूनने नैऋत्य अरबी समुद्र, आग्नेय अरबी समुद्र, कोमोरिन परिसर तसेच बंगालच्या उपसागराच्या आणखी काही भागांत यशस्वी प्रगती केली आहे. हवामान खात्याच्या माहितीनुसार, पुढील ३ ते ४ दिवसांत मान्सून आणखी वेगाने पुढे सरकण्यासाठी अत्यंत अनुकूल आणि पोषक परिस्थिती निर्माण झाली आहे. या आगामी काळात नैऋत्य व आग्नेय अरबी समुद्र, कोमोरिन क्षेत्र, बंगालच्या उपसागराचा आणखी मोठा भाग आणि उर्वरित अंदमान समुद्र मान्सूनच्या कक्षेत येण्याची दाट शक्यता हवामान विभागाने वर्तवली आहे.

यंदा नैऋत्य मान्सून वेळेआधीच केरळात दाखल होण्याची शक्यता आहे. सामान्यतः १ जूनच्या सुमारास पोहोचणारा मान्सून यंदा २६ मे रोजीच केरळ किनारपट्टीवर धडकू शकतो. बंगालच्या उपसागरात कमी दाबाचे क्षेत्र अधिक सक्रिय झाल्याने मान्सूनचा वेग वाढला आहे. विशेष म्हणजे, यंदा मान्सूनच्या सुरवातीच्या टप्प्यात बंगालच्या उपसागरात किंवा अरबी समुद्रात कोणतेही चक्रीवादळ निर्माण झालेले नाही. त्यामुळे मान्सूनच्या प्रवासाने कोणताही मोठा अडथळा येणार असून तो सुरळीत पुढे सरकणार असल्याचे हवामान विभागाने स्पष्ट केले आहे.

चीनमध्ये कोळसा खाणीत भीषण गॅस स्फोट; ८२ कामगारांचा मृत्यू

शांक्सी दि. २३ (वृत्तसंस्था) - चीनमधील एका कोळशाच्या खाणीत झालेल्या भीषण स्फोटात किमान ८२ जणांचा मृत्यू झाला असून नऊ जण अद्याप बेपत्ता आहेत, अशी माहिती अधिकृत वृत्तांद्वारे समोर आली आहे. गेल्या काही महिन्यांतील या अत्यंत भीषण खाण अपघातानंतर, बेपत्ता कामगारांचा शोध घेण्यासाठी प्रशासनाकडून बचाव कार्य वेगाने सुरू आहे.

शांक्सी प्रांतातील टोंगझोऊ ग्रुपच्या लिथ्युशेन्यु कोळशाच्या खाणीत झालेल्या गॅस स्फोटाच्या ठिकाणाहून मिळालेल्या माहितीनुसार, या अपघातात ८२ जणांचा मृत्यू झाला आहे, असे वृत्त शिन्हुआ या वृत्तसंस्थेने दिले आहे. स्फोट शुक्रवारी संध्याकाळी झाला. हा स्फोट स्थानिक वेळेनुसार शुक्रवारी संध्याकाळी १९:२९ वाजता (१९:२९) संचलित भीषण खाण अपघातापैकी एक मानली जात आहे.

२४७ कामगार कर्तव्यावर होते. बचाव पथके जिवंत राहिलेल्या लोकांचा शोध घेत असल्याने आणि खाणीतील परिस्थितीचा आढावा घेत असल्याने घटनास्थळी बचाव कार्य अजूनही सुरू आहे. ही घटना गेल्या काही महिन्यांतील सर्वात भीषण खाण अपघातापैकी एक मानली जात आहे.

शिन्हुआने सुरवातीला केवळ आठ जणांचा मृत्यूची बातमी दिली होती आणि २०० हून अधिक कामगारांना सुरक्षितपणे बाहेर काढण्यात आल्याचे म्हटले होते. नंतर, मृतांचा आकडा अचानक ८२ पर्यंत वाढला. हा आकडा इतक्या झपाट्याने कसा वाढला याचे स्पष्टीकरण शासकीय माध्यमांनी दिले

नाही. अपघातानंतर, चीनचे राष्ट्राध्यक्ष शी जिनपिंग यांनी बचाव पथकांना बेपत्ता झालेल्यांना शोधण्यासाठी सर्वतोपरी प्रयत्न करण्याचे निर्देश दिले आहेत. अपघातास जबाबदार असलेल्यांना सोडले जाणार नाही, असे त्यांनी सांगितले. खाणीतील कार्बन मोनॉक्साईडची पातळी लक्षणीयरीत्या वाढली होती. यामुळेच स्फोट झाला असावा, असा अंदाज आहे. अपघाताच्या नेमक्या कारणाचा सध्या तपास सुरू आहे. जिनपिंग म्हणाले की, सर्व क्षेत्रांनी आणि सरकारी विभागांनी या अपघातातून धडा घ्यावा, कामाच्या ठिकाणी सुरक्षिततेबाबत सतर्क राहावे आणि मोठे अपघात टाळण्यासाठी धोक्यांचा सखोल तपास करावा. ते असेही म्हणाले की, चीनमध्ये पावसाळा सुरू झाल्यामुळे पूर प्रतिबंध आणि आपत्ती व्यवस्थापनाकडे विशेष लक्ष देणे महत्त्वाचे आहे.

आम्हीही घरी जाऊन मुख्यमंत्रिपदासाठी पाठिंबा दिला होता; बच्चू कडूंचे ठाकरेंना प्रत्युत्तर

मुंबई दि. २३ (प्रतिनिधी) - शिवसेना (ठाकरे) पक्षाचे प्रमुख उद्धव ठाकरे यांनी बच्चू कडू यांच्यावर जोरदार टीका केली होती. बच्चू कडू यांनी काही दिवसांपूर्वी प्रहार जनशक्ती राजकीय पक्ष शिंदेंच्या शिवसेनेत विलीन करत धुन्यबाण हाती घेतला. या पार्श्वभूमीवर बोलताना उद्धव ठाकरे यांनी म्हटले होते की, “आपल्यातून जो गेला तो देखील जुना शिवसेनेकच होता. घरी बोलावून मंत्री केलं ही माझी चूक होती.” उद्धव ठाकरे यांच्या या वक्तव्यानंतर आता बच्चू कडू यांनी प्रतिक्रिया देत उद्धव ठाकरेंना प्रत्युत्तर दिले आहे. “आम्ही देखील त्यांच्या घरी जाऊन उद्धव ठाकरेंना मुख्यमंत्रिपदासाठी पाठिंबा दिला होता. उद्धव ठाकरेंनी मला तेव्हा कॅबिनेट मंत्रिपदाचा शब्द दिला होता, पण देताना राज्यमंत्रिपद दिलं”, असा गोंयस्फोट बच्चू कडू यांनी केला आहे. ते टीव्ही ९ मराठी या वृत्तवाहिनीशी बोलत होते. “उद्धव ठाकरे यांच्याकडून अशा वक्तव्याची मला अपेक्षा नव्हती. मला त्यांना एक प्रश्न विचारायचा आहे, तुम्ही आधी मुख्यमंत्री झाले की

मी आधी राज्यमंत्री झालो? उद्धव ठाकरे यांनी माझ्या या प्रश्नावर विचार करावा. मला त्यांच्याकडून या उत्तराची अपेक्षा आहे. मला सांगा जेव्हा हे (महाविकास आघाडी) सरकार सत्तेत येण्याच्या हालचाली सुरू होत्या, तेव्हा मुख्यमंत्री नेमकं कोणत्या पक्षाचा होणार? याबाबत सगळीकडे सभ्रम होता. तेव्हा माझ्या पक्षाचे दोन आमदार होते. उलट तेव्हा शिवसेना (ठाकरे) माझ्या विरोधात लढली होती, एवढंच नाही तर माझ्या विरोधात उद्धव ठाकरेंनी सभा देखील घेतली होती”, असे बच्चू कडू यांनी म्हटले आहे.

“जेव्हा महाविकास आघाडीचे सरकार सत्तेत येण्याच्या हालचाली सुरू झाल्या, तेव्हा काँग्रेस, राष्ट्रवादी, भाजपा या सगळ्या पक्षांकडून मला ऑफर होत्या. मात्र, तेव्हा एकनाथ शिंदे यांनी उद्धव ठाकरे यांची आणि माझी भेट घालून दिली. त्यानंतर मलाही वाटलं की आपण उद्धव ठाकरे यांना पाठिंबा दिला पाहिजे. मग तेव्हा आम्ही देखील त्यांच्या घरी जाऊन मुख्यमंत्री पदासाठी उद्धव ठाकरे यांना पाठिंबा होता”, असे बच्चू कडू यांनी म्हटले आहे.

करियर निवडतांना मुलांची अवस्था गोंधळलेली

पूर्वी दहावी-बारावीचे निकाल जाहीर झाले की उराविक करियर निवडले जायचे कारण करियर म्हणून निवडायला जास्त विकल्प उपलब्ध नव्हते, पण आताच्या परिस्थितीत घोघरी पालकांची एकच लगबग सुरू असले ती म्हणजे आता पुढे अॅडमिशन कुठे घ्यायचे, कुठल्या वाटेला जायचे, कोणते करियर आपल्या मुलांसाठी योग्य असेल? विद्यार्थ्यांची देखील तीच तारांबळ उडते. हल्ली करियरच्या इतक्या विविध वाटा उपलब्ध आहेत आणि त्यामुळेच हल्ली बालक आणि पालक दोघेही गोंधळात पडले आहेत.

पूर्वी करियर निवडीचा इतका गोंधळ झालेला आपण बघितला नव्हता पण हल्ली जितके जास्त विकल्प तितका जास्त गोंधळ होता. एका कोर्ससाठी शंभर महाविद्यालय उपलब्ध असतात मग त्यातून नक्की कोणते करियर अणि का निवडायचे हा देखील प्रश्न असतो. शिवाय हल्ली रेग्युलर पेक्षा इंटिग्रेटेड विद्यालयात प्रवेश घेणे जास्त पसंत केले जाते. त्यामुळे नक्की आपल्यासाठी काय योग्य आहे या संभ्रमात पालक आणि विद्यार्थी असतो.

सगळ्यांनी आधी हे समजून घेणे आवश्यक आहे की करियर म्हणजे नक्की काय आणि ते निवडताना कोणत्या गोष्टीची काळजी घेतल्यास पुढील मार्ग सुखकर होईल? करियरची निवड चुकीची नसते पण ती निवडल्यानंतर योग्य दिशा न मिळाल्यास नंतर मात्र पश्चातापाची वेळ येते. ज्या गोष्टीमुळे आपल्याला आनंद, समाधान आणि सुखकारक जीवन जगण्या इतपत पैसे मिळतात, जी गोष्ट करताना आपल्याला थकवा जाणवत नाही, कुणी जबरदस्ती आपल्यावर लादल्यासारखे वाटत नाही त्या गोष्टी करिअर म्हणून निवडल्यास पुढे सुखकारक वाटते. कारण मानसिक समाधान आणि शांती या पुढील जीवनामध्ये फार महत्त्वाच्या गोष्टी असतात. पण देखाव्याचे चकमकीत करियर आणि सहज पैसे कसे मिळतील यामुळे किशोरवयीन मुलांना करियर निवडताना ते समजत नाही.

शिक्षण पूर्ण झाल्यावर आपण आपल्या आयुष्यातील दिवसाचे ८-९ तास काम करत असतो आणि अशा वेळेस आपण आपले न आवडते काम करत राहिलो तर जीवनाचा आनंद गमावून बसतो. करियर ही अशी गोष्ट आहे की एकदा घेतलेला निर्णय पुढे जाऊन बदलणे इतके सोपे नसते आणि यामध्ये वेळ आणि पैसे वाया जाऊन मुलांना व त्यांच्या कुटुंबियांना मनस्ताप होतो. त्यामुळे योग्य सल्ला घेऊन करियर निवडणे आणि निवडलेल्या करियरला यशस्वीपणे आनंदात निभावणे फार महत्त्वाचे असते. यासाठी मुलांच्या आवडीनिवडी, व्यक्तिमत्व, कल आणि त्यांची बुद्धिमता यांची सांगड घालून त्यांना दिशा दाखवणे ही पालकांची मूलभूत जबाबदारी आहे.

हल्लीच्या स्पर्धात्मक युगामध्ये मुलांचा भरपूर गोंधळ झालेला आढळतो, मुलांवर बऱ्याच प्रकारचा दबाव दिसून येतो आणि त्यातच पालकांच्या अपेक्षा, मार्कांची वाढलेली स्पर्धा यामुळेच मुलांवर मानसिक त्रास ओढवतो. म्हणून करियर निवडताना काही गोष्टी विचारात घेतल्या पाहिजेत. मुलांवर कोणत्याही प्रकारची जबरदस्ती न करता त्यांच्या आवडीप्रमाणे करिअर निवडायला पालकांनी मदत करणे आवश्यक असते. आता पूर्वीप्रमाणे परिस्थिती राहिलेली नाही की हुशार विद्यार्थ्यांनी सायन्स निवडावे, मध्यम बुद्धिमत्ता असलेल्या विद्यार्थ्यांनी कॉमर्स निवडावे आणि कमी बुद्धिमत्ता असलेल्या विद्यार्थ्यांनी कला क्षेत्र निवडावे आता हे चित्र बदलले आहे. आता विद्यार्थी आवड असलेल्या क्षेत्राम ध्ये उच्चमग शिक्षण घेऊन, उच्च स्तराला जाऊन आणि आपले टॅलेंट वापरून आपल्या आवडीच्या क्षेत्रात भरारी घेऊ शकतात. म्हणून पालकांनी विद्यार्थी केवळ इंजीनियर डॉक्टर व्हावा या अपेक्षा बदलल्या पाहिजेत. हल्ली याच गोंधळामुळे विद्यार्थी आणि पालक यामध्ये मतभेद होऊन करियर काऊन्स्लिंग ही संकल्पना जॉर धरत आहे. ज्यामध्ये मुलांच्या विविध आयक्यू चाचण्या, ऑफ्टिच्यूड टेस्ट, बेन मॅग्गिण, डीएमआयटी अशा विविध चाचण्या करून मुलांचा कल ठरवून करिअर निवडीसाठी मार्गदर्शन केले जाते. या चाचण्यांचे निकष खरे असतीलच असे नाही, कारण विद्यार्थ्यांची आवडनिवड, कल, व्यक्तिमत्व या गोष्टी मुलं आणि पालकांनी आपापसात चर्चा करणे अधिक प्रभावीपणे करियर निवडीसाठी उपयुक्त ठरते. बऱ्याचदा मुलांना करियर करायची इच्छा असते; परंतु घरातली आर्थिक परिस्थिती पाहता मुलांना त्यांच्या आवडीचे करियर करणे शक्य होत नाही. बऱ्याचदा मुलांना व पालकांना विविध नवीन क्षेत्रांची माहिती नसल्याने देखील त्यांना करिअरची निवड करणे जमत नाही. हल्ली नृत्य, गायन किंवा चित्रकला यासारख्या सगळ्या क्षेत्रांमध्ये उच्चशिक्षण उपलब्ध आहे जे प्राप्त करून स्वतःचा व्यवसाय करता येतो.

त्याचप्रमाणे परदेशामध्ये जाऊन नोकरी सोबतच आपल्या कला देखील सादर करता येतात. जग जवळ आले असल्याने भाषांतर करण्यासाठी जागतिक पातळीवर विविध भाषा येणे देखील एक चांगले करियर विकल्प आहे. त्याचप्रमाणे एनिमेशन, डिजिटल मार्केटिंग, डेटा सायंटिस्ट, डेटा अर्नलिस्ट, इन्फोटेक्नालाजी, सिनेमॅटोग्राफी, व्हिडिओ एडिटिंग, डिजिटल मार्केटिंग, सायबर सिम्युलरीटी, आर्टिफिशियल टेक्नॉलॉजी यांसारख्या नवीन नवीन करियरच्या संधीदेखील मुलांसाठी उपलब्ध झालेल्या आहेत. एरोनॉटिकल इंजिनीरिंग, एरोस्पेस इंजिनीरिंग, एव्हिएशन इंडस्ट्रीम थील करियर, ग्राऊंड स्टाफ, डिफफेन्समधील करिअर, फॅशन डिजाइनिंग, इंटरियर डिझाईनिंग, ब्यूटी निगडित करियर अशा अनेक संधी मुलांना उपलब्ध झालेल्या आहेत. एमबीबीएसला अॅडमिशन मिळाले नाही म्हणून बऱ्याच मुलांचा आणि पालकांचा हिरमोड होतो; परंतु वैद्यकीय क्षेत्रातच विविध पॅरामेडिकल कोर्सें स करून बऱ्याच करियरच्या संधी उपलब्ध असतात.

ज्यांना प्रण्यांविषयी ओढ आहे, आवड आहे ते वेटरनरी डॉक्टर हा देखील पर्याय निवडू शकता. ज्यांचे वक्तृत्व चांगले आहे, स्टेजवर बोलायची भीती वाटत नाही, लोकांशी संवाद साधायला आवडतो त्यांच्यासाठी व्यावसायिक वक्ता किंवा प्रशिक्षक बनणे हा देखील पर्याय उपलब्ध आहे. कोणत्याही व्यवसायाला आपली आवड बनवून त्यातून पैसे कमावणं हे आतां इतकं कठीण राहिलेलं नाही; परंतु हल्लीच्या मुलांना कष्ट करायची वृत्ती नसून सहजपणे पैसे कसे कमावाता येतील याकडे त्यांचा अधिक कल असतो म्हणून हल्लीचा पालक आणि बालक दोघेही गोंधळलेले आहेत. ज्यांची कष्ट करण्याची तयारी असते त्यांना कोणतेही काम करण्याची भीती वाटत नाही आणि त्यातून पैसे कसे कमवायचे हा आपल्या बुद्धिमत्तेचा भाग असतो. आपली कौशल्य वापरून यातून उत्पन्न तयार करणे आणि आपल्या आवडी जोपासणे हे देखील हल्लीच्या पिढीला जमत नाही आणि त्यामुळे त्यांना मानसिक त्रास होतो. शिवाय मोठमोठी स्वप्न पूर्ण करण्यासाठी होम लीन, कार लीन अशा विविध कर्जामुळे देखील निवडलेल्या करिअरचा आनंद लुटता येत नाही. निवडलेल्या करियरमध्ये आनंद कसा मिळवायचा हे आपल्या हातात असते. निवडलेले करियर यशस्वी बनवणे आणि आनंदी राहणे जमले तर करियरच्या वाटा निवडताना भावनिक पसारा होणार नाही याची काळजी घेणे आवश्यक आहे.

याला बलात्कार म्हणायचे का?

व्यक्तीच्या संमतीशिवाय किंवा बळजबरीने लैंगिक संबंध प्रस्थापित करणे म्हणजे बलात्कार होय. यात पीडित व्यक्ती ही पुरुष किंवा बहुतांशी स्त्री असते. हा एक लैंगिक अत्याचार व कायदेशीर गुन्हा आहे. जर बलात्कार एकापेक्षा जास्त व्यक्तींनी केला, तर मग त्याला ‘सामूहिक बलात्कार’ म्हणतात. बलात्कार हीन अपराधांच्या श्रेणीत येतो ज्याची शिक्षा आयुष्यभर किंवा मृत्यूपर्यंत होण्याची शक्यता आहे.

बलात्काराचे न्यायालयीन अहवाल, सुनावणी आणि दंड वेगळे आहे. बलात्कार गंभीर स्वरूपाचा गुन्हा आहे. बलात्कार स्त्रियांवरच होवू शकतो. शारीरिक रचनेमुळे बलात्कारितेला भयंकर अशा शारीरिक, म नसिक यातनांना तोंड द्यावे लागते. भारतात बलात्कार हा दखलपात्र गुन्हा आहे. सर्वसाधारणपणे हे झाले बलात्कारसंबंधित कायदेशीर विलेक्षण.

आजपर्यंत चित्रपट, कथा, नाटक इत्यादींसारख्या करमणुकीच्या माध्यमातून आपण सगळ्यांनी बलात्काराचे प्रसंग चित्रीकरण केलेले पाहिलेले आहेत. एखादी स्त्री तीव्र प्रतिकार करीत असताना आरडा-ओरडा करीत असताना, जिवाच्या आकांताने ओरडत असताना, मदतीची याचना करीत असताना, एका किंवा अनेक पुरुषांनी तिच्याशी झटापट करून, बळजबरी करून, तिला शारीरिक दृष्टीने इजा करून, तिच्याशी शारीरिक संबंध प्रस्थापित करण्याचा एकतर्फी प्रयत्न करणे म्हणजे बलात्कार असेच या चित्रिकरणांमधून सर्वसाधारणपणे पहायला मिळालेले आहे. वर नमूद केलेल्या सविस्तर माहितीनुसार कायद्यानेदेखील बलात्काराची व्याख्या, संबंधित आरोपी आणि फिर्यादी व्यक्तीम धील सर्व घटनाक्रम, प्रसंग, त्यावेळची परिस्थिती, पुरावे, साक्षीदार आणि न्यायालयात चाललेला युक्तिवाद यानुसार बलात्कार या घटनेकडे विविध दृष्टिकोनांतून, विविध उदाहरणे अभ्यासून कालानुरूप बदल केलेले आहेत.

चित्रपटातील दृश्य अतिशयोक्ती, अतिरंजित असतात हे जरी खरे असले तरी आपण अनेक प्रत्यक्षात समाजात घडलेल्या बलात्काराच्या केसेसमधून सर्वसाधारण

हेच पाहतो आणि एकतो की, स्त्रीशी

जबरदस्तीने संभोग करण्याचा प्रयत्न म्हणजे बलात्कार! त्यामुळेच या गुन्हासंदर्भातील कायदे अतिशय कडक होऊन, त्यावर ताबडतोब अंमलबजावणी होणे, आरोपीला कठोर शासन होणे यासाठी आपण सर्वजण व आपला समाज आग्रही असतो. या संदर्भातील कलम, कायदे यांवर अनेक मतमतांतरे असून त्यात सातत्याने सुधारणा केली जात असते. प्रत्येक पीडित स्त्रीच्या चारित्र्य, आत्मसमान, प्रतिमा, प्रतिष्ठा, इज्जत आणि पूर्ण आयुष्याला कलाटणी देणारा असा हा संवेदनशील विषय आहे. त्यामुळे या परिस्थितीमधून जाणाऱ्या प्रत्येक पीडित मुलीला, महिलेला न्याय मिळणे तिचा हक्क आणि अधिकार आहे.

परंतु समुपदेशनाला आलेल्या काही प्रकरणांमध्ये असे जाणवते की, अनेक महिलांना बलात्काराची केस एक हत्यार वाटते. अतिशय सहजासहजी एखाद्या पुरुषाला बदमान करण्यासाठी बलात्कार हा शब्दप्रयोग महिला करताना दिसतात. एखाद्या पुरुषावर बलात्काराची तक्रार करणे, त्यातून त्याला शिक्षा होण्याची इच्छा ठेवणे, त्याचे कुटुंब बरबाद करणे व त्याचा बदला घेणे, त्याला उद्ध्वस्त करणे हेच जणू अशा महिलांचे ध्येय असते आणि का तर कायदे महिलांच्या बाजूने आहेत! अशा केसमध्ये महिलेला सहानुभूती मिळेल, लढण्यासाठी सर्व सहकार्य पाठिंबा मिळेल, अशी तिची धारणा असते.

विवाहाबाह्य संबंध असलेल्या महिला, एकापेक्षा जास्त परपुरुषाशी संबंध ठेवणाऱ्या महिला, अथवा अविवाहित तरुणी अथवा महिला, विधवा आणि घटस्फोटित महिला या कायद्याचा सर्रास दुरुपयोग करताना दिसतात आणि त्यानुसार मार्गदर्शन, सल्ले मागायलादेखील येतात. जोपर्यंत एखाद्या पुरुषाशी स्वतःचे सुरू असलेले अर्नेतिक शारीरिक संबंध गोडीत आहेत, दोघांमध्ये सर्व काही समझोत्याने सुरू आहे, समोरील पुरुष आपल्या सर्व मागण्या पूर्ण करतोय तोपर्यंत या महिला अतिशय आनंदाने, स्वयुषीने वर्षानुवर्षे त्याच्यासोबत सर्व प्रकारचे संबंध प्रस्थापित करून असतात; परंतु कोणत्याही कारणास्तव हे संबंध

डळमळीत होऊ लागले, समोरून मिळणारे शारीरिक, मानसिक, आर्थिक लाभ बंद होऊ लागले की, या स्त्रीसाठी प्रियकर बलात्कारी होऊ लागतो.

पुरुषाकडून त्याच्या घरी हे संबंध लक्षात आले म्हणून, त्याचे मन भरले म्हणून अथवा दुसरी मैत्रीण भेटली म्हणून अथवा अन्य कोणत्याही विषयावरून दोघांत काही कारणास्तव वाद झाले म्हणून हे संबंध संपवण्याचा प्रयत्न केला जातो. जेव्हा महिलेशी असे तात्कालिक, गंमत म्हणून, चॅज म्हणून अथवा गरजेपोटी निर्माण केलेले संबंध पुरुषांना संपुष्टात आणायचे असतात, त्यावेळेस पुरुष तिला टाळणे, तिला इमेशनल करून त्याची मजबुती सांगणे, तिला प्रेमात करण्याच्या त्यागाच्या मोठ-मोठ्या कहाण्या सांगून तिचं मन, मतपरिवर्तन करण्याचा प्रयत्न करतो. कालांतराने तिच्याशी अबोला धरणे, स्वतःची वर्तवणूक बदलणे, तिच्या फोन, मेसेजला उत्तर न देणे, हे सर्व उपाय पुरुष करून पाहतात. प्रकरण गळ्याशी येऊ शकते, समोरील महिला आपल्या कंट्रोलच्या बाहेर जाऊ शकते, या भीतीने पुरुष बचावाचा पवित्रा घेतात. कोणत्याही कारणास्तव जर पुरुष संबंधित महिलेला असे अपमानित करून, अचानक झिडकारू लागला, तर तिची मानसिक स्थिती बिघडणे स्वाभाविक आहे. हे सर्व प्रकार करूनही जर संबंधित महिला आपल्याला सहजासहजी सोडत नाही किंवा सोडणार नाही हे लक्षात आल्यावर तिला स्वतःच्या कुटुंबीयांमार्फत, मित्रांमार्फत समजावण्याचा प्रयत्न पुरुषांमार्फत केला जातो. महिलेकडे दोघांमधील संबंधांचे काही पुरावे असतील, तर तिच्यावर दबाव आणून वेळप्रसंगी तिला धमकावून हे पुरावे नष्ट करण्याबाबत सांगितले जाते.

यामुळे महिला कितीही व्यथित झाली तरी अशा परिस्थितीमध्ये संबंधित महिलेकडे कोणतेही कायदेशीर पाठबळ, पुरावा या पुरुषावर हक्क अधिकार सांगण्यासाठी नसतो. अशा प्रकारचे संबंध शक्यतो एकमेकांना आधीच सर्व खरं सांगून, ठेवले गेलेले असल्यामुळे दोघेही अथवा एकजण विवाहित असूनसुद्धा ठेवलेले असतात.

— **मीनाक्षी जगदाळे**

‘चांगल्या कामाला मुहूर्त कशाला हवा?’

आपल्या सणांमध्येच एक प्रकारचं रिलॅक्सेशन आहे. वेळ नाही, आवडत नाही, स्टेटस ला शोभत नाही, सुटी नाही, रजा नाही अशा हजारभर कारणांमुळे अनेकजण सणच साजरे करत नाहीत आणि या रिलॅक्सेशनला म कुंतात. ‘असा मी असामी’ मध्ये पु.ल. म्हणतात, ‘होळी पेटल्यानंतर बोंबलावायास लाजणे हा पुरुषार्थ नव्हे, काय समजलास बंबट्या?’ मनात साचलेल्या नकारात्मक भावनांना चारचौघात जाहीरणे वाट करून देण्याची व्यवस्था होळीपौर्णिमेला करूनच ठेवलेली आहे. पण, आपण ते योग्यप्रकारे स्वीकारूच शकलो नाही.

पतंग उडवणं, रंग खेळणं, श्रावणात झोके घेणं, मेंदी काढणं, मंगळगौर जागवणं, कोजागिरी पौर्णिमेला गच्चीवरचं चांदण्या रात्रीतलं दुग्धपान, वारी, दहीहंडी, गणपतीत कोकणात करतात तो बाल्या डान्य, दशावतारी हे सगळं काय आहे? हे सगळं खरं तर रिलॅक्सेशनच आहे.

सणावाराला किंवा दर गुरूवारी-शनिवारी घोघरी साग्रसंगीत आरत्या व्हायच्या. चांगल्या

१२-१५ आरत्या खड्या स्वरात झांजा-टाळ

वाजवत म्हटल्या जायच्या, बाकीचे लोक टाळ्या

वाजवत असत. ते काय होतं? ते रिलॅक्सेशनच होतं. आधुनिकतेच्या नावाखाली आपण दिलं सोडून..

दर अंगारकीला घरी अथर्वशीर्षाची सामूहिक

सहस्रावर्तनं चालत, नवरात्रात मंत्रजागर असायचा. एका जागी तास-दोन तास बसून एकाग्रतेने अथर्वशीर्ष विशिष्ट स्वरात आणि बेंबीच्या देठापासून खोल स्वर लावून म्हणणं, हे काय होतं? ते रिलॅक्सेशनच होतं. आपण सोडून दिलं. घरच्या चांगल्या पंपरा आधी मोडीत काढल्या आणि आता वर्षातून एक दिवस पावसात भिजत पहाटे रस्त्यावर बसून अथर्वशीर्ष म्हणायला हजारो महिला जमतात. वाईट वाटून घेऊ नका, पण त्यातलं रिलॅक्सेशन जर अनुभवायला मिळत असेल तर ते दररोज घोघरी का बरं चालत नाही?

नवरात्रातल्या श्रीसूक्ताच्या आवर्तनांमधलं रिलॅक्सेशन मी अनुभवलंय आणि आजही ते अनुभवतोय. सांगली-मिरजेच्या परिसरातले लोक दर पौर्णिमेला नामस्मरण करत नरसोबाच्या वाडीला पायी चालत जातात, अगदी नित्येनेमाने जातात. तेही रिलॅक्सेशनच...!

माझ्या लहानपणी आमच्या घराजवळच्या जकळल्या मळ्यात रात्री भजन असायचं. माझ्या बाबा-काकांसोबत मी त्या भजनाला जात असे. तेव्हा टाळ वाजवायला मिळत, म्हणून जायचो. आता त्यातलं रिलॅक्सेशन टेक्निक उमगतंय. नरसोबाची वाडी, औदुंबर, कोल्हापूरची म हालक्ष्मी यांच्या पालखी प्रदक्षिणांना अगदी आवर्जून जा आणि त्याचा अनुभव घ्या. ते

रिलॅक्सेशनच आहे.

गावोगावची रात्रीची भजनी मंडळं बंद झाली, शारीरिक-मानसिक ताणाचा निचरा करून देणारी वाटच बंद झाली. आता गणपतीची आरती आणि मंत्रपुष्पांजली म्युझिक सिस्टिमवर लावतात. मंगळगौर जागवण्याची कॉन्ट्रॅक्ट्स दिली जाऊ लागली. घरात हौसेनं रूखवत करायचं सोडून विकतच्या गोष्टी केवळ शो म्हणून मांडायला सुरुवात केली. त्याचा क्रिएटीव्हिटी आणि रिलॅक्सेशनचा मूळ गाभाच आपण हरवून टाकला. आपण हे सगळं का सोडतो आहोत, याचा विचार कधी करणार? संक्रांतीच्या आदल्या दिवशी पहाटे तीन वाजल्यापासून मोठमोठ्या रांगोळ्यांच्या पायघड्यांनी रस्ते सुशोभित करण्यात काय सुरेख आनंद मिळतो, ते मी सोलापुरात असताना अनेक वर्षे प्रत्यक्ष अनुभवलंय. शेकडो कलावंत कार्यकर्त्यांसोबत घेतलेला तो आनंदाचा अनुभव आजही मनात ताजा आहे. चैत्रगौर सजवण्यात काय सुंदर रिलॅक्सेशन असतं, हे ती गौर ज्यांनी सजवली आहे, त्यांनाच माहीत. बाकींच्यांना त्यातली गंमत नाही समजणार. आपली संस्कृती आऊटडेटेड झालेली नाही आणि होणारही नाही. आपण तिचा अर्थच समजून न घेता अनेक गोष्टी सोडून दिल्या आणि म्हणूनच मानसिक ताणाच्या विळख्यात अडकलो आहोत. होळी पेटवायची म्हटलं की आपल्याला पर्यावरण आठवतं, रंग

(२)

दि. २४-५-२०२६

ताक

शास्त्रात ताकाची तुलना अमृताशी केलेली आहे. ताक हे शरीरातील घातक पदार्थ लघवीतून बाहेर काढून शरीरात रोग प्रतिकार शक्ती वाढवण्यास मदत करते. ताकाचे नियमित सेवन केल्याने शरीर बलवान होते. महत्वाचे म्हणजे तीन दिवस इतर काहीही न खाता ताक पीत राहल्यास आपल्या शरीराचे पंचकर्म आपोआप होते आणि शरीरातील चरबीचे प्रमाण कमी होते इतकेच नव्हे तर चेहऱ्यावरील काळे डाग जाडुन चेहरा तरतरीत व तेजस्वी होतो.

ताकाने गुळण्या केल्यास तोंड येणे बरे होते.
४) ताकात ओवा टाकून प्यायल्यास पोटातील जंतू मरून जातात.

५) ताकात गुळ टाकून प्यायल्यास लघवी करताना होणारी जळजळ बंद होते.
६) थोडी जायफळ पूड ताकात टाकून प्यायल्यास डोकेंदुराही कमी होते.

७) रिकाम्या पोटी ताक प्यायल्याने पोटदुखी बरी होते.
८) ताकात गुळ आणि पुदीना व काळी मिरी टाकून प्यायल्यास पित्ताचा त्रास कमी होतो.

९) लहान मुलांना दात येतेवेळी ताक दररोज ४ चमचे असे दिवसभरातून २-३ वेळा दिल्यास दात येताना मुलांना होणारा त्रास कमी होतो.

१०) महत्वाचे म्हणजे तीन दिवस इतर काहीही न खाता ताक पीत राहल्यास आपल्या शरीराचे पंचकर्म आपोआप होते.

ज्यांनी ह्या पूर्वी पैसे देवुन पंचकर्म केलेलं आहे त्यांनी हा प्रयोग करून पहा, तेव्हा लक्षात येईलच.

तुमची तबबेत ठीक तर होईलच पण पैसाही वाचेल. असे सहा महिन्यात एक वेळ करा, आपणास होणारे भावी मोठे आजार पण टळतील.

त्यामुळे होणारा त्रास व औषधी खर्चही वाचेल.

३) दहाचे पाणी अथवा

खेळायचा म्हटलं की आपल्याला वाया जाणारं पाणी आठवतं, दीपोत्सवात तेलाचा अपव्यय होतो असं वाटतं, ढोलताशात ध्वनिप्रदूषण दिसतं. हे सगळं नेमकं सणावारालाच आठवतं, बाकीच्या कुठल्याच दिवशी यातलं काय आठवतं आपल्याला?

सिग्नल्सना उभं राहिल्यावर गाडी बंद करणं आपल्याला जमत नाही, हॉर्न न वाजवणं आपल्याला जमत नाही, वाढदिवसाच्या दिवशी रात्री बाराला फटाके वाजवू नयेत, हेही आपल्याला जमत नाही. सणावाराच्या, उत्सवाच्या नावाखाली ट्रिपल सीट बसून वाजवत, पेट्रोल जाळत गावभर उंडारताना प्रदूषण होत नाही का? हे तर २४ तास चालणारं प्रदूषण आहे. त्याला कधी कुणी विरोध करताना दिसत नाही. हा कृत्रिम विरोधाभास कशासाठी? आपल्याला एसी किंवा फॉन्स सिलिंज वापरणं कमी करून साधी विजेची बचत करणं जमत नाही आणि आपण सणांमधून होणाऱ्या प्रदूषणाच्या गण्या मारतो? हाच खरा घोटाळा आहे. विचार करून पहा, मर्म समजून घेण्याचा प्रयत्न करा, पटलं तर पुन्हा नव्यानं सुरुवात करा. चांगल्या कामाला मुहूर्त कशाला हवा?

— **मयुरेश उमाकांत डंके**
मानसतज्ञ, संचालक-प्रमुख, आस्था काऊन्सेलिंग सेंटर, पुणे.

मोबाईलमध्ये गुंतलेली मनं..!

ही मंडळी खरं तर पार विसरून गेलेली असतात.

मग ही नाती खरंच एवढी तकलादू असतात का? शाळेतील एकत्र काढलेले निरोप समारंभाचे फोटो पाहताना, फेसबुकवर एकूण मैत्रीचे धागे उलगडलेले दिसून येतात. त्याला किती लाईक्स येतात, किती कमेंट येतात याचं मोजमाप करताना फोटोतील आपले हे संवंगडी आता कुठे आहेत याचा पत्ताही नसतो, तर प्रत्यक्ष भेट ही क्वचितच नावाला उरलेली असते. इथेच हाय, हॅलो केल्यावर प्रत्यक्षात ती व्यक्ती भेटली काय किंवा प्रत्यक्ष समोरासमोर आल्यावर त्या व्यक्तीशी संवाद नाही झाला काय, काही फरक पडत नाही. नवनवीन अॅप्स डाऊनलोड करून आजची तरुणाई त्यातच मग राहताना दिसते. तास-तास मोबाईलमध्ये गुंतून आपली तहान-भूकही हरपून जाते. आपल्या आजूबाजूला वावरणारी माणसं, कुणी मारलेल्या हाकाही त्यांना ऐकू येत नाहीत. ट्रेनमध्ये दरावाजाला रेलून मोबाईलमध्ये धंग राहणंही घातकच. गर्दीतही गेम खेळणे, मोबाईलवर बोलणे, सेल्फी घेणे आदींमुळे कुठलं स्टेशन आलं याचंही भान उरत नाही. मोबाईल केवळ नजरसमोर राहतेो. आपण

समोरच्या माणसाशी मुक्याने संवाद साधतो. हे संवादाचं असं साधन राहिल्यामुळे एकंदरीतच ही परिस्थिती मूक करणारी दिसून येते. मोबाईलच्या नादात रमणारी मनं मोबाईलसोबत हसताना-खेळताना दिसतात. पाच-पाच मिनिटांनी मोबाईल कानाला लावून किंवा चॅटिंगच्या माध्यमातून तासनब तास त्यामध्ये गुंतलेली दिसतात. कानाला हेडफोन लावून रस्त्यातून चालताना गाणी ऐकण्याचं वेडही अनेक जणांना दिसून येतं. रस्त्यावर चालताना फोनवर बोलणंही तेवढं धोकादायकच आहे. समोरासमोर धडकणारी माणसं, वाहनांचे न येणारे अंदाज, रस्ता ओलांडतानाही गाणी ऐकेणं, मोबाईलवरून संवाद साधणे, गेम खेळणे आदी प्रकार अगदी दिवसा-रात्री सुरूच असतात. घरामध्ये, रस्त्यावर, चालता-फिरताना, बसमध्ये, ट्रेनमध्ये; तर कधी रेल्वे स्टेशनच्या प्लॅटफॉर्मवर बोलतानाही ही मंडळी बेभान झालेली दिसून येते. याचे धोके वेळीच लक्षात घेऊन यावर नियंत्रण ठेवणे आवश्यक आहे. गुगलच्या माध्यमातून मिळणारं हरेक प्रश्नाचं उत्तर आजच्या नव्या पिढीच्या समस्या सोडविणारं उरल्याने आपल्या घरातील

वडीलधांया माणसांचे लाखमोलाचे अनुभव ऐकायला आजच्या मुलांना रिकामा वेळच नाही, अशी परिस्थिती निर्माण होऊ लागली आहे. हरेक समस्येचं निराकरण करणारा मोबाईल आजच्या पिढीला मंत्रमुग्ध करणारा उरला आहे. कधी बक्षीस रूपाने, कधी गिफ्ट, कधी स्वबळाची कमाई, तर कधी पहिला पगार म्हणून घेतला जाणारा महागडा मोबाईल.. हा आजच्या पिढीसाठी नित्याचा सोबती बंदून राहिला आहे. मित्र-मैत्रीणींमध्ये वावराताना एखाद्याच्या हातात मोबाईल नसेल, तर ते त्यांना कमीपणाचं वाटून जातं आणि अशावेळी आपली हीस म्हणून मोबाईल खरेदी केला जातो. आजची पिढी मोबाईलमध्ये संवाद विसरत चालली आहे, असे जाणवते कुठेतरी. टीव्ही पाहताना, अभ्यास करताना, जेवतानासुद्धा मोबाईलशी जुळलेलं नातं हे प्रत्यक्षातील नात्यांमध्ये कुठेतरी दुरावा निर्माण करणारं तर उरणार नाही ना, अशी भीती आता वाटू लागली आहे. ही भीती नक्कीच गैर उरणार नाही. संपकांचं हे तंत्रान जितकं आवश्यक आहे. तितकं ते आपल्यावर हावी होत नाही ना याचा विचारही तरुणाईने करणंही तितकंच आवश्यक आहे.

फिल्म एज्युकेशन
अण्ड
वेलफेअर फाउंडेशन
आयोजित

६ त्या रील्स आंतरराष्ट्रीय फिल्म फेस्टिव्हलचा पुरस्कार सोहळा संपन्न

देश-विदेशातील चित्रपटांचा गौरव!

छत्रपती संभाजीनगर, दि. २३ (प्रतिनिधी) - येथील मोलाना अबुल कलाम आझाद रिसर्च सेंटर येथे '६' वा रील्स इंटरनॅशनल फिल्म फेस्टिव्हल २०२६'चा भव्य दिव्य पुरस्कार सोहळा आणि सांस्कृतिक कार्यक्रम प्रचंड उत्साहात रविवार दिनांक १७ मे २०२६ रोजी पार पडला. यावेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून निवृत्त कोईराला अभिनेत्री नेपाळ, संजय बनसोडे (अभिनेता), गायत्री रोमकर महाराष्ट्र ची विरंगाणा व मिस आशिया विजेत्या २०२५, संगीता कायदे, लक्ष्मी थोरत, तुषार थोरत आयोजक, पाशा खान सीमा खान स्वराजली संगीत आर्केस्ट्रा संचालक, राजू कांबळे, पोपट थोरत हे उपस्थित होते.

या महोत्सवात देश-विदेशातून आलेल्या १८०० प्रवेशिका मधून २५१ उल्लेख चित्रपटांना आणि कलाकारांना मान्यवरांच्या हस्ते मानाचे पुरस्कार प्रदान करून गौरविण्यात आले.

सांस्कृतिक कार्यक्रमांची मेजवानी
पुरस्कार सोहळ्यासोबतच आयोजित करण्यात आलेल्या रंगतदार मनोरंजन आणि सांस्कृतिक कार्यक्रमांने प्रेक्षकांची मने जिंकली. यामध्ये ओडिसा मधील कृष्णा डी के यांच्या ऑडीसी नृत्य कलाविशाराने व महाराष्ट्र लोकनृत्यांने अप्रतिम सादरीकरणामुळे संपूर्ण सभागृह टाळ्यांच्या कडकडाटाने दुमडून गेले होते.

यावेळी प्रामुख्याने लेब्रेशन कॉन्टेक हेअर साऊथ कोरिया, राजू लाडला बुलडाणा भारत, झेप मुंबई भारत, रेड भारत, द मोमेंट ऑफ्टर पिलीफिन्स, गुरुजी नमस्कार केरळ भारत, शिक्षका का अधिकार (RTE) छत्रपती संभाजीनगर भारत यांनी अनुक्रमे व सर्वाधिक पारितोषिक मिळवत ६व्या पुरस्कार सोहळ्यातील अप्रतिम चित्रपट म्हणून यांची निवड करण्यात आली.

गेल्या काही महिन्यांपासून चित्रपट वर्तुळात उत्सुकता निर्माण केलेल्या या महोत्सवाचा सांगता समारंभ रविवारी दुपारी १२:३५ ते सायंकाळी ७:०० या वेळेत

संपन्न झाला. या सोहळ्याला चित्रपट क्षेत्रातील नामांकित दिग्दर्शक, कलाकार, तंत्रज्ञ आणि रसिक प्रेक्षकांनी मोठी गर्दी केली होती.

विविध भाषिकांतील चित्रपटांची धूम या वर्षी महोत्सवाचे हे ६ वे वर्ष असून, जगभरातून शेकडो शॉर्ट फिल्म, डॉक्युमेंट्री आणि वैशिष्ट्यपूर्ण चित्रपटांची नोंदणी झाली होती. १५ एप्रिल रोजी जाहीर झालेल्या नामांकनांमधून अंतिम विजेत्यांची निवड करताना ज्युरींना प्रचंड कसरत करावी लागली. सामाजिक संदेश देणाऱ्या चित्रपटांपासून ते व्यावसायिक कौशल्याने नटलेल्या कलाकृतीपर्यंत सर्वच

श्रेणींमध्ये चुरस पाहायला मिळाली.

महोत्सवाचे मुख्य आयोजक आणि कला दिग्दर्शक, चित्रपट निर्माते लक्ष्मी थोरत व तुषार थोरत यांनी उपस्थित कलाकारांचे आभार मानले. 'स्वतंत्र चित्रपटांना आणि नवोदित कलाकारांना हक्काचे व्यासपीठ मिळवून देणे, हाच या महोत्सवाचा मुख्य उद्देश आहे. यंदाचे ६ वे वर्ष प्रेक्षकांच्या आणि कलाकारांच्या उत्स्फूर्त प्रतिसादांमुळे कमालीचे यशस्वी ठरले,' अशी भावना त्यांनी व्यक्त केली.

हा सोहळा यशस्वी करण्यासाठी रील्स इंटरनॅशनल फिल्म फेस्टिव्हलच्या संपूर्ण टीमने विशेष परिश्रम घेतले. कार्यक्रम सूत्रसंचालन महेश माने, गौरी गोजे व आफताफ खान यांनी केले, चित्रपटसृष्टीतील दर्जेदार कलाकृतींना प्रोत्साहन देणारा हा सोहळा छत्रपती संभाजीनगरच्या सांस्कृतिक वैभवात भर घालणारा ठरला, अशा शब्दांत उपस्थितांनी या उपक्रमाचे कौतुक केले.

राज्यपालांकडून अधिकारी, कर्मचारी यांना दहशतवाद विरोधी प्रतिज्ञा

मुंबई, दि. २३ (प्रतिनिधी) - राज्यपाल जिष्णु देव वर्मा यांनी दहशतवाद विरोधी दिनाभिन्त लोकभवनतील अधिकारी व कर्मचारी यांना दहशतवाद विरोधी प्रतिज्ञा दिली. अहिंसा व सहिष्णुतेच्या परंपरेविषयी दृढ निष्ठा बाळगून सर्व प्रकारच्या दहशतवादाचा व हिंसाचाराचा सर्वशक्तीनिशी मुकाबला करण्याचा निर्धार यावेळी व्यक्त करण्यात आला.

दिवंगत पंतप्रधान राजीव गांधी यांचा स्मृतिदिन दहशतवाद विरोधी दिवस म्हणून पाळण्यात येतो. राज्यापालांचे सचिव डॉ. प्रशांत नारनवरे, सहसचिव एस. राममूर्ती, परिवार प्रबंधक डॉ. निशिकांत देशपांडे यांसह लोकभवनातील कर्मचारी व अधिकारी तसेच पोलीस अधिकारी व अंमलदार यावेळी उपस्थित होते.

'देऊळ बंद २'चा महाराष्ट्रभर धुमाकूळ! पहिल्याच दिवशी शो हाऊसफुल

मुंबई, दि. २२ (प्रतिनिधी) - महाराष्ट्रभर 'श्री स्वामी समर्थ' नामाचा गजर घुमवत बहुचर्चित मराठी चित्रपट 'देऊळ बंद २' आता परीक्षा देवाची'ने बॉक्स ऑफिसवर दमदार एन्ट्री केली आहे. २०१३ मध्ये प्रदर्शित झालेल्या सुपरहिट 'देऊळ बंद' या चित्रपटाने श्रद्धा आणि विज्ञान यांच्यातील संघर्ष प्रभावीपणे मांडत प्रेक्षकांच्या मनावर अधिराज्य गाजवले होते. तब्बल ११ वर्षांनंतर आलेल्या या सिनेलालाही प्रेक्षकांचा तितकाच जबरदस्त प्रतिसाद मिळताना दिसत आहे.

विशेष म्हणजे, पारंपरिक शुक्रवारऐवजी चित्रपट गुरुवारी पहाते ब्रह्महृतीवर प्रदर्शित करण्यात आला. गुरुपुण्यामृत योग साधत सकाळी ६ वाजताच चित्रपटाचा पहिला शो सुरु झाला आणि पहातेपासूनच थिएटरमध्ये प्रेक्षकांची मोठी गर्दी पाहायला मिळाली. राज्यातील अनेक चित्रपटगृहांमध्ये पहिल्याच दिवशी शो हाऊसफुल झाल्याचं चित्र होतं. पुणे, पिंपरी-चिंचवड, मुंबई, नाशिक, जळगाव, विदर्भ, मराठवाडा आणि पश्चिम महाराष्ट्रात चित्रपटाला मोठा प्रतिसाद मिळत आहे.

'देऊळ बंद २'च्या पहिल्या दिवसाच्या कमाईनेही सर्वांचे लक्ष वेधून घेतले आहे. संकलितच्या रिपोर्टनुसार, चित्रपटाने पहिल्याच दिवशी १.१७५ कोटी रुपयांचे नेट कलेक्शन केले आहे. तर भारतातील एकूण ग्रांस कलेक्शन २.८९ कोटी रुपयांपर्यंत पोहोचले आहे. मराठी चित्रपटसृष्टीसाठी ही ओपनिंग अत्यंत दमदार मानली जात आहे. मुंबईतील भांडुप, कल्याण, नालासोपारा, अंधेरी, ठाणे आणि लोअर परळसारख्या मराठीबहुल भागांमध्ये चित्रपटाची प्रचंड क्रेझ पाहायला मिळाली. अनेक थिएटरमधील सर्व शो हाऊसफुल झाले असून तिकीट खिडक्यांवर प्रेक्षकांची गर्दी उमळली होती. 'बुक माय शो' सारख्या ऑनलाईन बुकिंग प्लॅटफॉर्मवरही तिकीटांसाठी मोठी शूंबड उडाल्याचं दिसून आलं.

सोशल मीडियावरही 'देऊळ बंद २'ची जोरदार चर्चा सुरु आहे. चित्रपटातील भावनिक प्रसंग, प्रभावी संवाद, दमदार कथानक, संगीत आणि कलाकारांच्या अभिनयाचं प्रेक्षकांकडून भरभरून कौतुक केलं जात आहे. अनेकांनी हा चित्रपट श्रद्धा, भावना आणि वास्तव यांचा उत्तम संगम असल्याचं म्हटलं आहे.

जुन्या वाहनांना 'एचएसआरपी' बसविण्यासाठी ३० जून २०२६ पर्यंत अंतिम मुदतवाढ

मुंबई, दि. २३ (प्रतिनिधी) - राज्यातील दिनांक १ एप्रिल २०१९ पूर्वी नोंदणी झालेल्या जुन्या वाहनांना उच्च सुरक्षा नोंदणी क्रमांक (एचएसआरपी) पाटी बसविण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाने ३० जून २०२६ पर्यंत अंतिम मुदतवाढ दिली आहे. यापूर्वी ही मुदत ३१ डिसेंबर २०२५ पर्यंत होती. मात्र, राज्यातील केवळ ५० टक्के जुन्या वाहनांवरच एचएसआरपी बसविण्यात आल्याचे आढळून आल्याने शासनाने ही मुदत वाढविण्याचा निर्णय घेतला आहे.

परिवहन विभागाने दिलेल्या माहितीनुसार, ज्या वाहन मालकांनी निर्धारित मुदतीत एचएसआरपी बसविणार नाही किंवा त्यासाठी

आगाऊ वेळ (अपॉईंटमेंट) घेणार नाहीत, अशा वाहनांची १ जुलै २०२६ पासून स्स्थावर तपासणी करण्यात येणार आहे. नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या वाहनधारकांकडून मोटार वाहन कायदा व नियमानुसार एक हजार रुपये तडजोड शुल्क आकारण्यात येणार आहे. वाहन मालकांनी एचएसआरपी बसविण्यासाठी परिवहन विभागाच्या <http://transport.maharashtra.gov.in> या संकेतस्थळावर जाऊन ३० जून २०२६ पर्यंत ऑनलाईन अपॉईंटमेंट घ्यावी, असे आवाहन सह परिवहन आयुक्त (संगणक) शैलेश कामत यांनी प्रसिद्धीपत्रकाद्वारे केले आहे.

कामगार संहितेतील मुद्यावर हरकती व सूचना नोंदवण्याचे आवाहन

छत्रपती संभाजीनगर दि.२३ (प्रतिनिधी)- भारत सरकारने २१ डिसेंबर २०२५ पासून देशात नवीन ४ कामगार संहिता अंमलगत आणल्या आहेत. याला अनुसरून महाराष्ट्र राज्य शासनाने देखील संबंधित नियमांचा मसुदा अधिसूचना जारी करून प्रसिद्ध केला आहे. या मसुद्यावर संबंधित घटकांनी आपल्या हरकती आणि सूचना दिनांक १२ जून २०२६ पर्यंत नोंदवाव्यात, असे आवाहन छत्रपती संभाजीनगर विभागाचे कामगार उप आयुक्त नितीन पां. पाटणकर यांनी प्रसिद्धी पत्रकाद्वारे केले आहे.

राज्य शासनाने अधिसूचना प्रसिद्ध करून मसुदा जाहीर केलेल्या ४ कामगार संहिता मध्ये औद्योगिक संबंध संहिता-२०२०, वेतन संहिता-२०१९, व्यावसायिक सुरक्षा, आरोग्य व कामाची स्थिती संहिता-२०२०, सामाजिक सुरक्षा संहिता-२०२० याचा समावेश आहे.

या संहितेच्या मसुद्याबाबत औद्योगिक क्षेत्रातील कामगार संघटना, मॅन्युफॅक्चरिंग असोसिएशन, दुकाने व आस्थापना, मालक, असोसिएशन आणि इतर संबंधित घटकांनी आपल्या हरकती किंवा सूचना नोंदवाव्यात आहेत. अधिसूचना प्रसिद्ध झाल्यापासून ४५ दिवसांच्या आत म्हणजेच दिनांक १२ जून २०२६ रोजी किंवा त्यापूर्वी ई-मेल आयडीवर लेखी स्वरूपात त्या सादर कराव्यात. यासाठी कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, कामगार भवन, बांद्रे-कुर्ली संकुल, बांद्रे (पूर्व), मुंबई - ४०० ०५१. ई-मेल आयडी: mh.labourcodes@gmail.com यावर पाठवाव्यात. दिलेल्या मुदतीनंतर आलेल्या हरकती व सूचनांचा विचार केला जाणार नाही, याची संबंधितांनी नोंद घ्यावी असे नितीन पाटणकर, कामगार उपयुक्त, छत्रपती संभाजीनगर विभाग यांनी प्रसिद्धीपत्रकाद्वारे स्पष्ट केले आहे.

नीट पेपर फुटी प्रकरणी दोषींना कठोरातले कठोर शासन व्हावे कोचिंग क्लासेस असोसिएशन महाराष्ट्राची मागणी

छत्रपती संभाजीनगर, दि. २३ (प्रतिनिधी) - नीट परीक्षेतील कथित पेपर फुटी प्रकरणामुळे देशभरातील लाखो विद्यार्थ्यांच्या भविष्याशी गंभीर खेळ झाला असून या प्रकाराबद्दल कोचिंग क्लासेस असोसिएशन महाराष्ट्राच्या वतीने तीव्र संताप व्यक्त करण्यात आला. या संदर्भात आयोजित पत्रकार परिषदेत असोसिएशनचे राज्याध्यक्ष डॉ. पी. एम. वाघ यांनी अतिशय कठोर शब्दांत निषेध नोंदवत संबंधित दोषींवर तात्काळ आणि कठोर कारवाई करण्याची मागणी केली. यावेळी राज्य सरचिटणीस प्रा. ज्ञानेश्वर ढाकणे यांनी सांगितले की, विद्यार्थ्यांच्या आयुष्याशी आणि पालकांच्या विश्वासाशी य करणाऱ्या अशा प्रवृत्ती समाजासाठी घातक आहेत. नीटसारख्या राष्ट्रीय स्तरावरील परीक्षेची पारदर्शकता धोक्यात

आणणा-य सर्व दोषींना शोधून त्यांच्यावर कठोरातले कठोर शासन करण्यात यावे. तसेच या घोट्याच्या सहभागी असलेल्या कोणालाही पाठीशी घातले जाऊ नये, अशी ठाम भूमिका असोसिएशनने घेतली आहे. पत्रकार परिषदेमध्ये पुढील प्रमुख मागण्या करण्यात आल्या : नीट पेपर फुटी प्रकरणाची उच्चस्तरीय आणि निष्पक्ष चौकशी करण्यात यावी. या प्रकरणातील सर्व दोषींना तात्काळ अटक करून कठोर शिक्षा देण्यात यावी. विद्यार्थ्यांच्या भविष्यासोबत खेळ करणाऱ्या रॅकेटचा संपूर्ण पर्दाफाश करण्यात यावा. राष्ट्रीय परीक्षा प्रक्रियेमध्ये अधिक पारदर्शकता आणि सुरक्षितता आणण्यासाठी केंद्र सरकारने ठोस उपाययोजना कराव्या. भविष्यात अशा

घटना पुन्हा घडू नयेत यासाठी कठोर कायदे आणि नियंत्रण यंत्रणा उभारण्यात यावी. लातूर कोचिंग क्लासेस विषयी कोणताही अधिनियम तयार करत असताना कोचिंग क्लासेस असोसिएशनचा प्रतिनिधी त्यामध्ये असावा. यावेळी असोसिएशनच्या विविध पदाधिकाऱ्यांनी स्पष्ट केले की, लाखो मेहनती विद्यार्थ्यांच्या कष्टावर पाणी फेलाण्या ३ गैरप्रकारांना कोणत्याही परिस्थितीत नसून केले जाणार नाही. विद्यार्थ्यांच्या न्यायासाठी आणि पारदर्शक परीक्षा व्यवस्थे कोचिंग क्लासेस असोसिएशन महाराष्ट्र पुढेही ठामपणे लढा देत राहील. प्रा. गोपीचंद चांदे सर यांनी केवळ महाराष्ट्राला टागेंट न करता संपूर्ण देश पातळीवर याची निष्पक्षपणे चौकशी व्हावी अशी केली. पत्रकार

परिषदेला असोसिएशनचे राज्य पदाधिकारी प्रा. संदीप मस्के, प्रा. आप्पासाहेब मस्के पा., प्रा. अजाबराव मनवर, इप्पर, प्रा. व्ही. जे. सोसे, प्रा. संजय तांबडे, प्रा. अरुण पठाडे महानगर पदाधिकारी व कोचिंग क्लासेस संचालक मोठ्या प्रतियोगी उपस्थित होते.

सोमवार खेरीज दररोज प्रसिद्ध होणारे दैनिक लोकविजय (आरएसआय रजि. नं. ११४२९/६९) हे पत्रक मुद्रक, प्रकाशक श्री. राजेंद्र पांडुरंग संजगीकर यांनी सोलापूर तरुणभारत मिडिया लिमिटेड, रेल्वेस्टेशन एमआयडीसी स्टेशनरोड औरंगाबाद येथे छापाई दैनिक लोकविजय कार्यालय, ३, चेतनानगर, (माणिक आर्केडच्या पाठीमागे), औरंगाबाद येथे प्रसिद्ध केले.

संपादक : राजेंद्र पांडुरंग संजगीकर मो. ९३२२९९९०९, ९५२०७६३९५ e-mail: lokvijay2000@yahoo.co.in

या अंकात प्रसिद्ध झालेल्या बातम्या, फीचर, लेख, कथा यांच्या मताशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही.

बातम्या व इतर मजकूरबाद्दल काही वाद निर्माण झाल्यास त्याची सर्व जबाबदारी संबंधित वातावरण, प्रतिनिधी, उपसंपादक, वृत्तसंपादक, यांची राहिल. संपादक, मालक, प्रकाशक, मुद्रक त्याला जबाबदार राहणार नाहीत. (औरंगाबाद न्यायकक्षेत)

